

**Daugavpils Saskaņas pamatskolas
KARJERAS IZGLĪTĪBAS
PROGRAMMA**

Saturs

1. KARJERAS VEIDOŠANAS ASPEKTI	3
1.1. Terminu skaidrojums un profesionālās karjeras izvēles pamatnosacījumi	3
1.2. Karjeras vadības prasmes	4
1.3. Bērna karjeras vajadzības dažādos vecumposmos.....	5
2. KARJERAS IZGLĪTĪBA	6
3. DAUGAVPILS SASKAŅAS PAMATSKOLAS KARJERAS IZGLĪTĪBAS PROGRAMMA.....	8
3.1. Karjeras izglītības programmas mērķis un uzdevumi	8
3.2. Karjera izglītības programmas saturs	8
3.3. Karjeras izglītības programmas īstenošanas plāns	11
3.4. Ārpusstundu pasākumi.....	18
3.5. Pasākumi potenciālajiem izglītojamajiem un viņu vecākiem	21
3.6. Plānotie skolēnam sasniedzamie rezultāti karjeras vadības prasmēs, beidzot 3., 6., 9. klasi un veidi to izvērtēšanai	21
3.7. Karjeras izglītībā izmantojamās metodes.....	31
3.8. Karjeras izglītības īstenošanai ieteicamā literatūra	32
3.9. Interneta resursi ar paskaidrojumiem darbam ar skolēniem.....	35

1. KARJERAS VEIDOŠANAS ASPEKTI

1.1. Terminu skaidrojums un profesionālās karjeras izvēles pamatnosacījumi

Karjera ir cilvēka resursu efektīva izmantošana dzīves mērķu sasniegšanai, cilvēka mērķtiecīga darbība savu kompetenču pilnveidei un izaugsmei visa mūža garumā. Tas ir nepārtraukts mācīšanās un attīstības process; tā ir cilvēka virzība visa mūža garumā gan sociālajā, gan profesionālajā jomā.

Karjeras attīstība ir individuāla personīgās dzīves, mācību un darba vadības process mūža garumā. Tas ir nepārtraukts process, kura gaitā cilvēks izmanto informāciju par sevi, un apkārtējo pasauli, analizē un pielieto to, lai izvēlētos savu nodarbošanās jomu un pēc tam jau konkrētu profesiju.

Karjeras izglītība ir plānots pasākumu, kursu un programmu nodrošinājums izglītības iestādē, lai palīdzētu izglītojamajiem attīstīt prasmes savu interešu, spēju un iespēju samērošanā, savu karjeras mērķu izvirzīšanā, karjeras vadīšanā; sniegtu zināšanas un izpratni par darba pasauli, tās saikni ar izglītību, par karjeras plānošanu un tālākizglītības iespējām, kā arī nodrošinātu efektīvu dalību darba dzīvē.

Mūsdienās karjeras jēdzienu saturs ir ievērojami paplašinājies. Ja sākotnēji jēdzienu “karjera” skaidroja un asociēja ar sekmīgu darbošanos kādā profesionālajā jomā, kurā ir iespējama izvirzīšanās, slavas un popularitātes sasniegšana, tad tagad termins “karjera” ir jāsaprot ne vien kā izaugsme profesionālajā jomā, bet arī kā likumsakarīga personības izaugsme un nodarbošanās secīga maiņa visas dzīves garumā. Karjera ir personības mērķiecīgs, jēgpilns visas dzīves gājums, kurā summējas visas individuāla dzīves lomas, brīvā laika aktivitātes, mācības un darbs.

Izvēloties savas profesionālās karjeras virzienu un profesiju, jāņem vērā **trīs** būtiski nosacījumi:

- lai profesija būtu interesanta un saistoša,
- lai profesija atbilstu spējām,
- lai varētu atrast darbu šajā profesijā.

Plānojot savu personīgo dzīvi, veidojot profesionālo karjeru un izvēloties profesiju, ir svarīgi saprast— ko pats cilvēks **GRIB**, **VAR** un ko **VAJAG** sabiedrībai.

GRIBU — tās ir cilvēka intereses, vēlmes, centieni, būtiskais dzīvē un darbā.

Iespējams, ka, nosaucot visas savas intereses, vēlmes, nodarbošanos, kas saista, patīk un ko gribētos darīt, būtu ļoti garš saraksts. Daudziem ir plašs interešu loks, un ir visai grūti izšķirties, kuru no savām interesēm izvēlēties profesionālajai realizācijai, bet ko atstāt kā vaļasprieku. Lai pieņemtu pareizo lēmumu, nepieciešams izzināt potenciālās darbības virziena/profesijas saturu, darba pienākumus un apstākļus.

VARU — tās ir cilvēka prasmes, zināšanas, spējas, īpašības, stiprās puses, kā arī veselības stāvoklis,— visas profesionāli nozīmīgās īpašības. Kad ir noskaidrotas profesionālās intereses, svarīgi saprast, vai individuālām piemīt šīm interesēm atbilstošas spējas. Spējas vispilnīgāk atklājas un attīstās tieši darbībā — mācībās vai jau praktiskajā darbā.

VAJAG — tās ir profesijas un kompetences, kas konkrētajā vietā un laikā darba tirgū ir pieprasītas, tātad — kādi speciālisti un kādas kompetences ir nepieciešamas tagad un tuvākajā nākotnē; tāpēc, izvēloties izglītības virzienu ir jāuzzina, kādas zināšanas un prasmes (kompetences) var apgūt mācoties/ studējot vienā vai otrā programmā, kuru piedāvā izglītības iestādes. Jāapzinās, ka mainās pašas profesijas, to saturs un attiecīgi arī kompetences konkrēto darba uzdevumu veikšanai, tāpēc ir jābūt gatavam arī turpināt mācīties.

1.2. Karjeras vadības prasmes

21. gadsimtā situācija pasaulei ir krasī mainījusies, jo globālā tirgus un uz zināšanām balstītas ekonomikas un sabiedrības apstākļos individuāliem ir nepieciešams nepārtraukti uzlabot savas prasmes un apgūt jaunas kompetences. Karjeras attīstības atbalstu vairs nevar uzskatīt vienīgi par lietderīgu atbalstu individuālām pārejām no viena izglītības līmeņa uz citu un no mācībām uz darbu. Lai pielāgotos mainīgajām darba tirgus vajadzībām un uzņēmumu konkurētspējai, ir jāspēj ātri reaģēt darba vides mainīgajos procesos, radot efektīvu rezultātu. Ilgstoša mācīšanās ir tieši tas, kas mūsdienās ir kļuvusi par galveno faktoru konkurences izturēšanā un veiksmē.

Lai noturētos darba tirgū, individuāliem ir vajaucīt par savu karjeras resursu un darba vides procesu vadītāju. Ja individuāls (ne tikai jaunietis, bet arī pieaugušais) nav apguvis karjeras vadības prasmes, viņš arī nespēj īstenot savas personīgās dzīves un savas karjeras veiksmīgu virzību.

1.3. Bērna karjeras vajadzības dažādos vecumposmos

Attīstības iezīmes	Karjeras vajadzības
Sākumskolas 1. – 4. klase	
Nepieciešama uzmanība un uzslavas	Atšķir darbu no spēles
Piemīt neierobežota enerģija	Identificē dažādus darba veidus
Nespēja nošķirt iedomu pasauli no realitātes	Piedalās dažādos darba aktivitāšu veidos
Nepieciešama pašapziņas veidošana	Zina, kā pieņem lēmumus Apgūst pozitīvu attieksmi pret darbu Identificē personīgas sajūtas
Pamatskolas 5. – 9. klase	
Daudz patstāvīgāki	Identificē personīgās intereses, spējas, savas
Saprota, ka piederība grupai un draugiem ir svarīga	stipras un vājas puses Raksturo savus pienākumus mājās un skolā un saista tos ar kopienā sastopamiem darbiem
Var uzņemties vairāk atbildības	Apraksta, cik darbs ir nozīmīgs un sasniedzams visiem cilvēkiem
Pārsteidzošs interešu vēriens	Apraksta, kā personīgie uzskati un vērtības ietekmē lēmumu pieņemšanu
Var patstāvīgi domāt, tomēr ir viegli ietekmējami	
Vidusskolas 10. – 12. klase	
Veido savu identitāti	Saprota, kā individuālā personība, spējas un intereses ir saistītas ar karjeras mērķiem
Uzsāk lielākus un reālistiskākus darba/ karjeras meklējumus	Saprota, kā izglītība ir saistīta ar augstskolas izvēli, turpmāku apmācību un/vai iekļaušanos darba tirgū
Attīsta interesi par sociāliem jautājumiem	Demonstrē pārnesamās prasmes, kuras var izmantot dažādos darbos un piemērot mainīgajām darba prasībām
Nobriest seksuāli, mainoties fiziski un emocionāli	Spējīgi izmantot plašus karjeras informācijas avotus
Kļūst aizvien patstāvīgāki	Demonstrē atbildīgu lēmumu pieņemšanu

2. KARJERAS IZGLĪTĪBA

Karjeras izglītības mērķis ir organizēt izglītības saturu un izglītības ieguves procesu, nodrošinot izglītojamajam pašizpētei, karjeras izpētei un karjeras plānošanai un vadīšanai nepieciešamo pamatzināšanu un pamatprasmju apguvi, radīt pamatu savlaicīgu, apzinātu un ar iespējām līdzsvarotu personīgo lēmumu pieņemšanai par turpmāko izglītību.

Karjeras izglītība tiek integrēta visā izglītības procesā, lai nodrošinātu plānotu un pēctecīgu pasākumu kompleksu, kas palīdzētu jauniešiem noteikt savas karjeras izglītības vajadzības, apzināti izvēlēties līdzekļus savas karjeras plānošanai nevis epizodiski, bet caurviju un veselumā, izmantojot izglītības procesa un programmas līdzekļus.

Karjeras izglītības uzdevumi:

1. Palīdzēt skolēniem pašattīstīties:

- izprast sevi un novērtēt savas stiprās un vājās puses,
- izveidot elastīgu skatījumu uz dzīvi un reālistiskas gaidas attiecībā uz savu karjeru,
- attīstīt prasmes un attieksmes, kas palīdzēs veidot karjeru, piemēram, pašapziņa, pašpaļavība, spēja “sevi pasniegt”, mērķu izvirzīšana un darbības plānošana mācību un personīgajā dzīvē,
- analizēt savu personīgo pieredzi, intereses, dotumus, iemaņas un spējas, vērtības, mērķus, personīgās īpašības, sasniegumus.

2. Motivēt un palīdzēt izpētīt dažādas karjeras iespējas:

- izprast izmaiņas sabiedrībā un kā tās ietekmē karjeru attīstību,
- izpētīt dažādas karjeras un iespējas to veidošanai,
- izpētīt un izvērtēt darba tirgu, nodarbinātības un profesiju, izglītības un apmācības iespēju attīstības tendences,
- salīdzināt un samērot personīgos sasniegumus un īpašības ar tiem sasniegumiem un īpašībām, kas ir nepieciešamas konkrētai tālākai karjerai/mācībām/studijām,
- piedalīties darba izmēģinājumos,
- uzzināt, kur un kā iegūt vajadzīgo informāciju, resursus un palīdzību,
- gatavoties pārejai no mācībām uz darba dzīvi vai uz tālākām mācībām/citu darbu,
- izpētīt un pārdomāt savas personīgās un sabiedrības vērtības,

- uzzināt, kādas prasības izvirza darba devēji, kādas prasmes un personīgās īpašības palīdz noturēties darba tirgū.

3. Palīdzēt plānot un vadīt savu karjeru:

- apgūt karjeras vadības prasmes,
- noteikt savas attīstības vajadzības,
- pilnveidot savas zināšanas un prasmes,
- apzināties informācijas ieguves un konsultēšanas iespējas,
- veidot savu personīgās karjeras plānu,
- attīstīt pieņemto personīgo lēmumu plānu īstenošanas prasmes,
- veidot izpratni par karjeras saistību ar sasniegumiem izglītībā un mūžizglītību.

Karjeras izglītības īstenošanas pamatprincipi

- Karjeras izglītība ir izglītības sastāvdaļa.
- Karjeras izglītība ir visas izglītības iestādes atbildība.
- Ievērotas vecumgrupu intereses un vajadzības.
- Mērķi — objektīvi un sasniedzami; pasākumi — īstenojami.
- Pasākumi ir orientēti uz zināšanu un prasmju apguvi.

3. DAUGAVPILS SASKAŅAS PAMATSKOLAS KARJERAS IZGLĪTĪBAS PROGRAMMA

3.1. Karjeras izglītības programmas mērķis un uzdevumi

Karjeras izglītības programmas **mērķis**: veidot skolēniem izpratni par likumsakarībām starp sevi, sabiedrības attīstību un darba tirgu, apgūt prasmes patstāvīgi pieņemt un īstenot karjeras attīstības lēmumus, veidot elastīgu skatījumu uz savu karjeru un dzīvi, iesaistīties sabiedrības dzīvē un veidoties par laimīgu un atbildīgu personību.

Uzdevumi:

1. Nodrošināt skolēniem informāciju par izglītības un darba vērtībām, veidojot attieksmi un atbildību pret sevi un savu rīcību;
2. Pilnveidot skolēna izpratni par savas, darba tirgus un sabiedrības attīstības un mijiedarbības likumsakarībām;
3. Veicināt skolēnu vēlmi pieņemt patstāvīgus karjeras lēmumus, mērķtiecīgi tos īstenot un attīstīt karjeras vadībai nepieciešamās pašizziņas un karjeras iespēju izpētes prasmes;
4. Apgūt karjeras vadībā un attīstībā nepieciešamās caurviju prasmes, lai veidotu personiskās pieredzes sasaisti ar jaunām zināšanām;
5. Pilnveidot skolēnu izpratni par pozitīvu attiecību veidošanas un atbildīgu lēmumu pieņemšanas procesiem.

3.2. Karjera izglītības programmas saturs

Karjeras izglītības programmas apguves organizācijas pamatnosacījums ir — īstenot karjeras izglītību tā, lai izglītojamais iegūtu gan zināšanas konkrētā izglītības jomā (pašizziņa, karjeras iespēju izpēte, karjeras lēmumu pieņemšana un īstenošana) un formā (mācību priekšmetu stunda, klases stunda, konsultācijas, interešu izglītības pulciņi, ārpusstundu pasākumi), gan universālas, vispārējas prasmes, saistītas ar darbības pieredzi, kas palīdzētu rīkoties gan iepriekš zināmās, gan jaunās dzīves situācijās.

Katra karjeras izglītības joma — **pašizpēte, karjeras izpēte un karjeras plānošana un vadība** — ietver vairāku mācību priekšmetu un audzināšanas darba saturu, tā pilnveides virzienu integrācijas aspektā.

Karjeras izglītībā sasniedzamo spēju un prasmju attīstību atspoguļo galvenie izglītošanas aspekti (Noteikumi par valsts pamatizglītības standartu):

- pašizpausmes un radošais aspekts: radošās darbības pieredze, pastāvīga iespēja meklēt un atrast risinājumu praktiskām problēmām, atklāt kopsakarības;
- analītiski kritiskais aspekts: intelektuālās darbības pieredze — patstāvīga, loģiska, motivēta, kritiska un produktīva domāšana; prasme pamatot savu viedokli pagātnes, tagadnes un nākotnes saiknes kontekstā;
- morālais un estētiskais aspekts: izpratne par morāles jēdzieniem cilvēku savstarpējā saskarsmē, par cilvēka tiesībām uz vienlīdzību;
- sadarbības aspekts: prasme sadarboties, strādāt komandā, uzsklausīt un respektēt dažādus viedokļus, pieņemt lēmumus un uzņemties atbildību par to īstenošanu, atbildīgi rīkoties konfliktsituācijās, rūpēties par savu un līdzcilvēku drošību un meklēt palīdzību atbilstošās institūcijās un dienestos;
- saziņas aspekts: praktiska pieredze valodas lietošanā; prasme sazināties vairākās valodās (rakstīt, runāt, lasīt), prasme publiski uzstāties, izteikt un pamatot savu viedokli, prezentācijas prasmes;
- mācīšanās un praktiskās darbības aspekts: prasme patstāvīgi plānot, organizēt un īstenot mācīšanos; dažādu zināšanu un prasmju lietošana praktiskajā darbībā; prasme mācību procesā izmantot dažādu veidu informāciju, konsultēties, atrast palīdzību; prasme izmantot modernās tehnoloģijas;
- matemātiskais aspekts: matemātikas izmantošana praktiskajā dzīvē (budžeta plānošana, izglītības izmaksu aprēķināšana, salīdzināšana u.c.).

Katrs aspeks tiek īstenots visās karjeras izglītības jomās, taču ne vienādā mērā.

Pamatjoma “**Pašizzīņa**” ietver šādas saturiskās tēmas:

- mana identitāte, paštēls, mana rakstura īpašības;
- manas intereses, hobiji, spējas, brīvais laiks;
- mana ģimene, tās loma, tradīcijas;

- sevis iepazīšanas un izpētes veidi, to sasaiste ar iecerēto profesiju, pašnovērtēšana;
- attieksmes un vērtības;
- prasme sadarboties, risināt konfliktus;
- mana veselība un nākotnes nodomi;
- mācīšanās prasmes, mācību sasniegumi, to saistība ar nākotnes nodomu īstenošanu;
- pašaudzināšana.

Pamatjoma “Karjeras iespēju izpēte” ietver šādas saturiskas tēmas:

- darba nozīme cilvēka dzīvē;
- nākotnē pieprasītās profesijas, profesiju prestižs, daudzveidība, to tipi;
- manu vecāku darba dzīve;
- informācijas avoti un izglītības pasaules pētīšana;
- profesionālā kvalifikācija un tās ieguve;
- darba tirgus un nodarbinātība;
- sociālā vide un nodarbinātība;
- izglītības veidi un līmeņi, dažādas izglītības iestādes;
- darba likumdošana, darba drošība;
- pašnodarbinātība.

Pamatjoma “Karjeras lēmumu pieņemšana un īstenošana” ietver šādas saturiskas tēmas:

- lēmumu pieņemšanas paņēmieni karjeras plānošanai;
- lēmuma pieņemšana par karjeru. Dažādu faktoru ietekme (ģimene, skola, draugi, sabiedrība u.c.);
- dažādu karjeru pozitīvie un negatīvie aspekti;
- kad viss nenorit tā, kā plānots;
- mani nākotnes mērķi un to sasniegšanas plāns (īstermiņa un ilgtermiņa plānošana);
- pārmaiņas manā dzīvē;
- komandas darba pieredze;
- praktisko iemaņu gūšana dažādās profesijās;
- sevis prezentēšana.

3.3. Karjeras izglītības programmas īstenošanas plāns

Karjeras izglītība tiek īstenoata, izmantojot dažadas darba organizācijas formas — mācību priekšmetu stundas, klasses stundas, individuālās nodarbības, dažādus ātpusstundu pasākumus u.c. 7.-9.klašu skolēniem un vīnu vecākiem ir iespēja saņemt individuālus un grupas karjeras konsultācijas pēc pieprasījuma visa mācību gada laikā.

Klašu grupa	Karjeras izglītības joma	Tēma	Sasniedzamais rezultāts	Īstenošana	Metodika
1.-3.	Pašizziņa	Mani pienākumi un tiesības ģimenē un skolā	Saprot, ka katram cilvēkam ir tiesības un pienākumi; Prot nosaukt nozīmīgākas bērna tiesības un pienākumus, kas skolēnam jāveic ikdienā (ģimenē, skolā)	Klasses stundas, valodas stundas, sociālās zinības	Darbības grupās, darbs pāros, diskusija, pašanalīze, prāta vētra, spēle u.c.
1.-3.	Karjeras iespēju izpēte	Manu vecāku, ģimenes locekļu darbs	Zina, kur un par ko strādā vecāki un citi ģimenes locekļi	Klasses stundas, valodas	Interview, pārrunas, individuāls darbs, mācību ekskursijas u.c
1.-3.	Karjeras iespēju izpēte	Profesiju daudzveidība	Atpazīst profesijas pēc darba pienākumu aprakstiem vai demonstrējumiem, darbarīku un darba attēliem; Ar prieku fantazē par dažādām karjeras attīstības iespējām; Skolēns izprot profesiju nozīmību vietējās sabiedrības dzīvē.	Klasses stundas, valodas stundas, vizuālā māksla, dizains un tehnoloģijas, datorika	Spēles, darbs grupās, diskusija, ekskursija, prezentācija, tehnoloģiju izmantošana u.c.
1.-3.	Pašizziņa	Mani valasprieki	Gūst priekšstātu par interesu, vajasprieku saistību ar profesijām un darbu, gūst izpratni par to dažādību. Gūst priekšstātu par talantu un spēju izkopšanu, to nozīmi sevis pilnveidošanā.	Klasses stundas, valodas, sociālās zinības	Individuāls darbs, prezentācijas, pašanalīze u.c.

1.-3.	Pašizziņa	Dienas režīms	Prot plānot savu dienas režīmu un tam sekot, paredzot laiku mācībām, pienākumiem mājās, valaspriekiem un atpūtai. Gūst izpratni par laika plānošanas stiprajām pusēm.	Sociālās zinības, klases stundas, matemātika, dabaszinības, valodu stundas	Pašanalīze, individuālas darbs, prezentācijas u.c.
1.-3.	Pašizziņa, karjeras iespēju izpēte	Mācības – skolēna darbs	Izprot savu atbildību sekmīgā mācību procesā, izprot izglītības nozīmi sevis izaugsmē un darba pasaulē; Spēj mācīties patstāvīgi.	Klases stundas, sociālās zinības	Darbīgs grupās, darbs pāros, diskusija, individuāls darbs u.c.
1.-3.	Karjeras lēnumu pieņemšana un īstenošana, pašizziņa, karjeras iespēju izpēte	Karjeras vīzija	Pēc skolotāja dotājiem kritērijiem salīdzina, interpretē, novērtē, savieno un grupē vienkāršu informāciju par karjeras iespējām; Mācās domāt par savu nākotni, fantazējot savu sapņu profesiju	Valodas, klases stundas, sociālās zinības, vizuālā māksla	Darbīgs ar informāciju, pašizpēte, individuālis darbs
1.-3.	Pašizziņa	Komandu spēles; Savstarpejās attiecības	Spēj analizēt un saprast savstarpējās attiecības, uzklaušīt un sadarboties ar klasēsbiedriem vienota mērķa sasniegšanai; Spēj būt pieklājīgs un tolerants pret citiem.	Sports, mūzika, vizuālā māksla, dizains un tehnoloģijas, sociālās zinības, valodas, klases stundas	Spēles, grupu darbs u.c.
1.-3.	Pašizziņa, karjeras lēnumu pieņemšana un īstenošana	Manas vērtības, darbs un izglītība kā vērtība	Apzinās pašvērtību un pašdisciplīnas nozīmi; Mācās kritiski domāt un veikt vērtību izvēli; Prot raksturot atbildīgu/bezatbildīgu rīcību.	Klases stundas, sociālās zinības	Individuāls darbs, diskusija, pārrunas u.c.

1.-3.	Karjeras iespēju izpēte	Darba nozīme cilvēka dzīvē	Pauž savus uzskatus par sadzīves situācijām, nēmot vērā savas un citu cilvēku vajadzības un vēlmes.	Sociālās zinības, klases stundas, valodas	Diskusija, pārrunas, prezentācijas u.c.
4.-6.	Pašizziņa, karjeras iespēju izpēte	Es un mani dotumi	Apzinās savas stiprās un vājās pusēs, kā arī savas intereses, spējas; Analizē savas rakstura iezīmes un uzvedību; Prot pastāstīt par saviem dotumiem, sasniegumiem, interesēm un vajadzībām, raksturot sava padarītā progresu, izmantojot vienotu kritēriju sistēmu; Piedalās karjeras iespēju un karjeras ieceru apsievēšanā un izvērtēšanā.	Valodas, klases stundas, sociālās zinības	Tests, pašanalīze, individuālais darbs u.c.
4.-6.	Pašizziņa, karjeras lēmumu pieņemšana un īstenošana	Mani darba/mācīšanās ieradumi	Analizē savu mācīšanās procesu un skaidro, kā organizēt savu darba vidi, lai gūtu pozitīvus sasniegumus.	Klases stundas, sociālās zinības	Pašanalīze, individuālais darbs, darbs pāros u.c.
4.-6.	Pašizziņa	Sadarbības prasmes	Ievēro savas un citu intereses; Uzklausa, ieklausās un izvērtē citu cilvēku viedokļus; Prot sadarboties ar dažāda vecuma cilvēkiem.	Sports un veselība, klases stundas, valodas, sociālās zinības, dabaszinības, dizains un tehnoloģijas	Grupu darbs, spēles, darbs pāros, intervija u.c.
4.-6.	Pašizziņa, karjeras lēmumu pieņemšana un īstenošana	Brīvais laiks un tā lietderīga izmantošana	Izzina un izmanto daudzpusīgas lietderīga laika izmantošanas iespējas, atrod savām vēlmēm un spējām atbilstošāko.	Klases stundas, ārpusstundu fakultatīvi	Darbs ar informācijas avotiem, pašanalīze, tests u.c.

4.-6.	Pašizziņa, karjeras lēmumu pienemšana un īstenošana	Laika plānošana	Mācās izvirzīt kādu mērķi un plānot savu laiku, lai sasniegtu to; Izveido savu plānu mērķa sasniegšanai.	Klases stundas, sociālās zinības	Pašanalīze, brīvs raksts, portfolio u.c.
4.-6.	Karjeras iespēju izpēte	Profesiju daudzveidība	Salīdzina profesiju veidus, balstoties uz tajās veicamo darba specifiku (fizisks – garīgs darbs, darbs telpās – darbs ārā); Piedalās karjeras iespēju un karjeras ieceru apspriešanā un izvērtēšanā.	Klases stundas, vizuālās mākslas stundas, datorika	Prezentācija, spēles, grupu darbs, darbs pāros, intervija, kolāža u.c.
4.-6.	Karjeras iespēju izpēte	Profesiju prestižs un pievīcība	Analizē informāciju par veicamā darba saturu dažādās profesijās, kā arī nosaka profesijas nozīmi sabiedrībā; Piemēra sev dažādas profesijas.	Klases stundas	Prezentācija, spēles, grupu darbs u.c.
4.-6.	Pašizziņa, karjeras lēmumu pienemšana un īstenošana	Lietišķā valoda un ētika	Apgūst lietišķo ģērbšanās stilu, valodu; Izkopj savu valodas kultūru; Izprot publiskās uzstāšanās būtību un apgūst prasmes tajā piedalīties prezentējot dažādus darbus un uzstājoties.	Ētika, valodas, klases stundas, datorika, informātika	Prezentācija, darbs grupās, pāru darbs, individuāls darbs u.c.
4.-6.	Pašizziņa, karjeras lēmumu pienemšana un īstenošana	Veselības nozīme profesijas izvēlē un tālākizglītībā	Apzinās savu fizisko un veselības stāvokli, izvērtē dažādu profesiju un tālākizglītības piemērotību.	Sports un veselība, dabaszinības, klases stundas	Testi, spēles u.c.
7.-9.	Pašizziņa	Mērķiecība	Apgūst, kā apzināti virzīt savu darbību mērķa sasniegšanai;	Klases stundas, valodas, sociālās zinības, SMU,	Individuāls darbs, prezentācija u.c.

			Ekoskolas aktivitātes
7.-9.	Karjeras iespēju izpēte, pašizziņa, karjeras lēmumu pieņemšana un īstenošana	Briīvpārīgais darbs	Iepazīst briīvpārīgā darba būtību; Apzinās briīvpārīgā darba nozīmi personības veidošanā, savas karjeras un sabiedrības izaugsmē.
7.-9.	Pašizziņa	Pašvērtējums	Objektīvi vērtē savas intereses, spējas un dotumus; Izveido savu vērtību un personīgo īpašību apkopojumui; Novērtē savu gribasspēka, neatlaidības un personīgā ieguldījuma nozīmīgumu dzīves mērķu sasniegšanā; Novērtē savu sasniegumu rezultātus.
7.-9.	Pašizziņa, karjeras iespēju izpēte, karjeras lēmumu pieņemšan un īstenošana	Savu interešu, spēju un dotību attīstīšana	Skolēni apzināti virza savu darbību un mācību procesu savu dotību un spēju attīstīšanai un pilnveidošanai; Mācās izmantot savas stiprās puses; Apzinās savas iespējas skolā un ārpus tās; Patsīvīgi analizē savu sasnieguma saistību ar personiskajām īpašībām un uzvedību dažādās karjeras jomās (mājasdarbi, brīvā laika aktivitātes, interešu izglītība, mācību darbs).

7.-9	Karjeras iespēju izpēte, karjeras lēmumu pieņemšana un īstenošana	Izglītības sistēma Latvijā un tās vērtība	Iepazīst dažādus avotus, kur meklēt informāciju par izglītības iespējām; Iemācās un spēj izskaidrot izglītības, profesijas un nodarbinātības saistību; Izprot Latvijas izglītības sistēmu un savas tālākās izglītības iespējas; Izvirza savu karjeras attīstības (mācīšanās) mērķi.	Klases stundas	Tikšanās ar atbalsta personālu, prezentācija, darbs ar informācijas avotiem u.c.Tikšanās ar skolas absolventiem.
7.-9.	Karjeras iespēju izpēte, karjeras lēmumu pieņemšana un īstenošana	Profesiju daudzveidīgā pasaule	Mērķtiecīgi iizzina, analizē, izvērtē un savieno dažāda veida informāciju par karjeras iespējām, izprot to kontekstu; Piedalās diskusijās par karjeras iespējām un karjeras iecerēm, ievēro kopīgi izveidotos diskusijas noteikumus; Apzinās sev saistošās profesijas, iesaistās darba izmēģinājumos; Izgūst zināšanas par vietējo darba tirgu.	Klases stundas, valodas, vēsture, matemātika, informātika, eksaktās zinātnes, mākslas zinātņu joma, sociālās zinības	Prezentācija, darbs ar informācijas avotiem, tikšanās organizēšana, aptaujas, diskusijas u.c.
7.-9.	Pašizziņa, karjeras iespēju izpēte, karjeras lēmumu pieņemšana un īstenošana	Individuālais karjeras plāns	Patstāvīgi pilnveido darbu mapi; Patstāvīgi veido savus kritērijus, kas liecina par mērķa sasniegšanu dažādās karjeras jomās; Izvirza īstermiņa un ilgtermiņa karjeras attīstības (t.sk. mācīšanās) mērķus, plāno to īstenošanas soļus, uzņemas atbildību par to izpildi.	Klases stundas, ārpusstunu pasākumi, sociālās zinības	Darba mape, portfolio, individuāls darbs u.c.
7.-9.	Pašizziņa, karjeras iespēju izpēte, karjeras lēmumu pieņemšana un īstenošana	Tehnoloģiju izmantošanas iespējas karjeras plāna izveidei	Izvēlas un izmanto piemērotākās digitālo tehnoloģiju sniegtās iespējas digitālās darbu mapes veidošanā.	Klases stundas, ārpusstunu pasākumi,	Prezentācija, portfolio u.c.

	pienēmšana un īstenošana		informātika, dizains un tehnoloģijas
7.-9.	Pašizziņa, karjeras iespēju izpēte, karjeras lēmumu pieņemšana un īstenošana	CV un motivācijas vēstule Apgūst CV un motivācijas vēstules rakstīšanas pamatprincipus; Mācās patstāvīgi veidot savu CV un motivācijas vēstuli; Skolēni papildina savu darba mapi.	Klases stundas, informātika, dizains un tehnoloģijas, sociālās zinības, Ēnu diena
7.-9.	Pašizpēte	Publiskā uzstāšanās. Pašprezentācija	Individuāls darbs, darbs ar darba lapām, diskusija, prezentācija u.c.
7.-9.	Karjeras lēmumu pieņemšana un īstenošana	Lēmumu pieņemšanas process Skolēns apgūst veiksmīgas uzstāšanās pamatprincipus; Pakiski pielieto apgūto informāciju un bez problēmām spēj uzstāties publikas priekšā.	Valodas, klases stundas, sociālās zinātnes u.c., Ēnu diena
7.-9.	Karjeras iespēju izpēte	Izvirza mērķi un plāno tā izpildi; Iegūst informāciju par iespējām no dažādiem informācijas avotiem.	Individuāls darbs, tikšanās ar atbalsta personālu u.c.
7.-9.		Piedalās diskusijās par karjeras iespējām un karjeras iecerēm, pauž savu viedokli, noskaidro citu viedokļus un to pamatojumu, nosaka kopīgo un atšķirīgo; Argumentē, pierādot izteiktā apgalvojuma ticamību un veidojot pamatoitus secinājumus, pamana un novērš savas un cielu logiskās argumentācijas klūdas; Novērtējot savas zināšanas un intereses, pieņem lēmumus, plāno savu nākotnes karjeru. Attīsta sadarbības un komunikācijas prasmes.Pieņem lēmumus, izvirza mērķus savai darbībai.	Diskusija, darbs grupās, prāta vētra, spēles u.c. Darbība SMU

7.-9.	Pašizņēma, karjeras iespēju izpēte, karjeras lēmumu iemumumā pieņemšana un īstenošana	Nodarbinātības jomas, intereses un profesijas	Analizē savas priekšrocības, stiprās pusēs turpmākās izglītības ceļa izvēlē (vidusskolas izglītība, profesionālā izglītība). Apzinās darba pasaules pieprasījumu, izmaiņas.	Klases stundas, ārpusstundu pasākumi, soc. zinības	Diskusija, prezentācija, darbs ar informāciju, prāta vētra, tikšanās u.c
7.-9.	Pašizņēma, karjeras iespēju izpēte, karjeras lēmumu iemumumā pieņemšana un īstenošana	Gatavība tālākizglītībai un darba tirgum	Piedāvā savas idejas, lai iedvesmotu citus īstenot vīnu karjeras ieceres; Proaktīvi meklē jaunas karjeras attīstības iespējas, lai tās īstenojot, efektīvi uzlabotu savu un citu dzīves kvalitāti; Apzinās savas iespējas un piemērotību darba tirgum.	Klases stundas, sociālās zinības, informatika	Diskusija, grupu darbs, darbs ar informācijas avotiem, tests, prezentācija, intervija, sarunas u.c.
7.-9.				MOT programma	

3.4. Ārpusstundu pasākumi

Tabulā minēti ik gadēji ārpusstundu pasākumi, kas tiek regulāri organizēti un apmeklēti. Atkarībā no piedāvājumiem mācību gadā var tikt pievienoti un organizēti citi ārpusstundu pasākumi.

Karjeras izglītības joma	Tēma	Sasniedzamais rezultāts	Pasākuma veids	Mērķauditorija
Karjeras iespēju izpēte	Karjeras iespējas pēc pamatskolas	Mērķiecīgi izzina, analizē, izvērtē un savieno dažāda veida informāciju par karjeras iespējām, izprot to kontekstu; Piedalās diskusijās par karjeras iespējām un karjeras iecerēm, pauž savu viedokli,	Profesionālās un vispārējās vidējās izglītības iestāžu Atvērto duruyu dienas	8.- 9. klašu skolēni

		piekrišanu vai nepiekrišanu, noskaidro citu viedokļus un to pamatojumu, nosaka kopīgo un atšķirīgo; Iepazist dažādas izglītības programmas un izglītības iegūšanas iespējas.	
Karjeras iespēju izpēte, karjeras lēmumu pieņemšana un īstenošana	Profesijas un darba pienākumu izpēte	Iepazīst kādas profesijas ikdienu; Analizē informāciju par veicamā darba saturu, aprīkojumu, darba vidi un darba apstākļiem dažādās profesijās, piemēro sev kādu profesiju attīstības tendences;	Ēnu diena 7.-9. klases skolēni
Karjeras iespēju izpēte, karjeras lēmumu pieņemšana un īstenošana, pašizziņa	Zinātnes un tehnoloģiju attīstības ietekme uz profesiju dažādību	Iepazīst jaunākās tehnoloģijas un zinātnes attīstības tendences; Pielieto un analizē iegūto informāciju, apsverot nākotnes darba tirgus iespējamās izmaiņas un profesiju pieprasījumu.	Zinātnieku naktis 1.-9. klases skolēni
Karjeras iespēju izpēte, karjeras lēmumu pieņemšana un īstenošana, pašizziņa	Izglītības iespējas Latvijā un ārzemēs	Apzinās savas tālākās izglītības iespējas; Iepazīst dažādas studiju programmas un piemēro sev; Diskutē un intervē dažādu izglītības iestāžu pārstāvju, iegūstot sev nepieciešamo informāciju.	Izglītības izstāde "Skola" 8.-9. klases skolēni
Karjeras iespēju izpēte, karjeras lēmumu pieņemšana un īstenošana, pašizziņa	Nodarbošanās veidu daudzveidība	Piedaloties skolas pasākumos, apmeklējot dažādus pilsētas pasākumus, māčību ekskursijas, piemēro profesijas un darbu sev; Apdomā savu karjeras lēmumu un izvirza nākotnes mērķus; Izpēta dažādus dzīves un darba scenārijus	Karjeras nedēļa 1.-9. klases skolēni
Pašizziņa, karjeras iespēju izpēte, karjeras lēmumu	Karjeras veidošanas process	Izzina izglītības vai darba iespējas pēc skolas beigšanas, iegūstot informāciju par	Grupu karjeras konsultācijas (grupu tematiskās nodarbības), 7.- 9.klases skolēni

pieņemšana un īstenošana	interesējošo profesiju/nodarbošanās veidu un izvēloties sev vēlamo; Pilnveido plānošanas prasmes un veicina spēju uzņemties atbildību par savu plānu īstenošanu; Objektīvi vērtē savas intereses, spējas un dotumus; Izveido savu vērtību un personīgo īpašību apkopojumu;	tikšanās ar dažādu jomu speciālistiem, personībām.
Pašizziņa	Novērtē savu gribasspēka, neatlaicības un personīgā ieguldījuma nozīmīgumu dzīves mērķu sasniegšanā; Novērtē savu sasniegumu rezultātus. Apdomā savas nākotnes iespējas; Izvirza karjeras attīstības mērķi.	Pašizpētes rezultātā veic savu zināšanu, prasmju analīzi; Definē neizprastus karjeras jautājumus un iegūst skaidras atbildes uz tiem.
Pašizziņa, karjeras iespēju izpēte, karjeras lēmumu pieņemšana un īstenošana	Profesiju un amatu daudzveidība uz dažādiem tālākizglītības jautājumiem	Ar ieinteresētu uztver dažādas karjeras attīstības iespējas, izmanto iztēli, lai veidotu neikdienišķas sakarības; Uzdrīkstas mēģināt un iepazīt kaut ko jaunu; Iepazīst dažādus amatus un to nozīmi sabiedrībai un valstij; Pielīdzina sev jauniegūto informāciju.
Pašizziņa, karjeras iespēju izpēte, karjeras lēmumu	Savu interešu un spēju apzināšana, izkopšana	Attīsta un izkopj savus talantus, stiprās puses.Izprot savas intereses vēlmes.Mācās uzņemties atbildību par sevis

piņķemšana un īstenošana	pilnveidošanu. Izprot spēju, interešu lomu nākotnes izglītības un profesionālā ceļa izvēlē.
-----------------------------	--

3.5. Pasākumi potenciālajiem izglītojamajiem un viņu vecākiem

Pasākuma nosaukums un veids	Sasniedzamais rezultāts	Mērķauditorija
Vecāku sapulces „Izglītības iespējas pēc 9. klases”	Vecāki izprot savu lomu bērni karjeras lēmuma piņķemšanas un veiksmīgas karjeras veidošanas procesā.	9. klases skolēnu vecāki
Individuālās tikšanās ar vecākiem “Mans bērns absolvē skolu. Ko tālāk?”	Vecāki apgūst dažādus veidus, kā atbalstīt un piedalīties bērka karjeras lēmuma piņķemšanas procesā; Vecāki iepazīst dažādas tālākās izglītības iespējas un piemēro tās saviem bērniem.	9. klašu skolēnu vecāki

3.6. Plānotie skolēnam sasniedzamie rezultāti karjeras vadības prasmēs, beidzot 3., 6., un 9.klasi un veidi to izvērtēšanai

Klase	Pašizziņa un pašvadība	Karjeras iespēju izpēte	Karjeras lēmumu piņķemšana un īstenošana	Izvērtēšanas veidi
3	<ul style="list-style-type: none"> Skolēns spēj pastāstīt par saviem sasniegumiem un prasmēm, kas padodas un kas sagādā grūtības. Izprot pats savu mācīšanās procesu un pārreizējos sasniegumus karjeras jomā (mācības, brīvais laika aktivitātes, interešu izglītība, mājas darbi u.c.). 	<ul style="list-style-type: none"> Formulē savus secinājumus saskaņā ar iegūtajām zināšanām un norādījumiem. Karjeras iespējas raksturo, veidojot savā viedoklī un pieredzē balstītu argumentāciju. 	<ul style="list-style-type: none"> Ar prieku fantazē par dažādām karjeras attīstības iespējām. Ir atvērts jaunai karjeras pieredzei. Pauž savu viedokli par karjeras iecerēm un uzskausa citu viedokli. Atpazīst un formulē karjeras attīstības problēmu 	<ul style="list-style-type: none"> Informācijas vizualizēšana Jautājumi un atbildes nodarbības sākumā (beigās) Pašvērtējums Piedalīšanās diskusijās (diskusija) Rezumēšana (secināšana)

	<ul style="list-style-type: none"> • Ar pieaugušā starpniecību nosaka, kā uzlabot savus sasniegumus. • Skolotāja vadībā spēj organizēt savu laiku skolā māctībām stundās un atpūtai starpbrīzōs. • Spēj pēc kritērijiem skolotāja vadībā novērtēt savu māctību darbu un māctīsanās pierdzi. • Nosauc savus dotumus, sasniegumus, intereses un vajadzības. • Veido saprotamu mutvārdu runu un reāģē uz klausītāju jautājumiem, spēj pastāstīt par savu māctīsanās progresu un apgūtajām prasmēm. • Spēj norādīt par sevi informāciju nelielas grūtības pakāpes anketā. • Izmanto digitālās tehnoloģijas informācijas sniegšanai pēc norādījumiem. 	<ul style="list-style-type: none"> • Spēj atrast pārbaudītus faktus par karjeras iespējām un patis tos pārbauda. • Pēc norādījumiem izmanto IT tehnoloģijas karjeras informācijas meklēšanai. • Salīdzina uzņēmumus savā pilsetā un novadā, meklē informāciju par veiksmīgiem uzņēmumiem un spēj pastāstīt par tiem. • Spēj nosaukt un pastāstīt par savu vecāku un citu ģimenes locekļu profesijām, to darba ikdienu. • Skaidro, kā jaunas prasmes, zināšanas un uzņēmība palīdz sasniegt mērķus un īstenoit intereses darba tirgū. • Atpazīst profesijas pēc darba pienākumu aprakstiem vai demonstrējumiem, darbarīku un darba attēliem. • Izmantojot vienkāršu situāciju piemērus, pamato, kāpēc darbs ir vērtība. 	<ul style="list-style-type: none"> • Saistotā, ar personisko pierdzi saistītā kontekstā. • Ar pieaugušā atbalstu izvirza karjeras attīstības mērķi mācību uzdevumā un plāno savas darbības soļus, lai to izpildītu. • Izvirza īstermiņa mērķus savu interešu attīstīzāi, jaunu zināšanu un prasmju apgūšanai. • Raksturojot savu pieredzi līdzīgās situācijās, izsaka idejas karjeras attīstības mērķa sasniegšanai. • Ar pedagoga atbalstu veido karjeras attīstības plānu, īsteno to un izvērtē rezultātu. • Īstenojot karjeras attīstības plānu, nepadodas, ja neizdodas to īstenot, bet mēģina vēlreiz. • Skaidro savstarpējā atbalsta nepieciešamību un izpausmes karjerā un sadzīvē, un piedalās tā nodrošināšanā. 	<ul style="list-style-type: none"> • Sadarbības prasmju novērtēšana
--	---	---	---	--

	<ul style="list-style-type: none"> Saskata vienkāršas ar sekmīgu karjeru saistības kopsakarības sabiedrībā (skolā, ģimenē un vietējā kopienā). Veido stāstījumu par darba darītājiem, kuru rakstura īpašības, zināšanas un prasmes ir pašam nozīmīgas, pamato savu izvēli. Pauž savus uzskatus par sadzīves situācijām, ņemot vērā savas un citu cilvēku vajadzības un vēlmes. 	<ul style="list-style-type: none"> Āra nodarbības (mācību ekskursijas) Zinojums Darbu mape Informācijas vizualizēšana Jautājumi un atbildes nodarbības sākumā (beigās) Multimediju prezentācija Mutiska uzstāšanās Pašvērtējums Piedalīšanās diskusijās (diskusija)
6	<ul style="list-style-type: none"> Nosauc savas darbības stiprās un vēl pilnveidojamās puses, analizē personiskās īpašības un uzvedību, skaidro, kas ietekmē darbību izvēli un sniegumu (panākumus vai neizdošanos) dāzādās karjeras jomās (mācības, interešu izglītība, brīvā laika aktivitātes, mājas darbi). Izvērtē pašreizējo sniegumu karjeras jomā (mācības, brīvā laika aktivitātes, interešu izglītība, mājas darbi u.c.) izmanto radošas domāšanas stratēģijas, lai nonāktu pie idejām tās pilnveidei, iedvesmojas no citu idejām, tās papildina. 	<ul style="list-style-type: none"> Pārliecinās, vai iegūta pietiekami vispusīga un precīza informācija par karjeras iespējām, pārbauda tās ticamību. Izmanto digitālās tehnoloģijas, lai iegūtu un apstrādātu informāciju par karjeras iespējām. Analizē publiski pieejamo informāciju, lai noskaidrotu, kādi uzņēmumi un kādās nozarēs ir izplatīti vietējā pašvaldībā, un kādu profesiju pārstāvji tajos strādā. <ul style="list-style-type: none"> Ar ieinteresētu uzver dažādas karjeras attīstības iespējas, izmanto iztēli, lai veidotu neikdienišķas sakarības. Uzdrīkstas mēģināt paveikt kaut ko jaunu. Piedalās savu karjeras ieceru apspriešanā un izvērtēšanā. Ar pedagooga atbalstu nosaka reālas karjeras attīstības vajadzības, atpazīst un formulē karjeras attīstības problēmu dotajā kontekstā. Izvirza karjeras attīstības mērķi, piedāvā risinājumus,

<ul style="list-style-type: none"> • Ar skolotāja atbalstu izveido un patstāvīgi papildina darbu mapi (portfolio). • Patstāvīgi plāno laiku mācībām un darbam. • Patstāvīgi seko iepriekš izvirzītu snieguma kritēriju izpildei dažādās karjeras jomās un nosaka, vai un kā sniegumu uzlabot. • Prot pastāstīt par saviem dotumiem, sasniegumiem, interesēm un vajadzībām, raksturot sava padarītā progresu, izmantojot vienotu kritēriju sistēmu, iesaistās dialogā ar klausītājiem. • Atbilstoši adresātam un sezinās mērķim raksta un pēc parauga no formē atbildes uz struktūrētas aptaujas jautājumiem. • Izmanto digitālās tehnoloģijas informācijas par karjeras pieredzi prezentēšanai un pārraidei. • Izprot komunikācijas un komandas darba nepieciešamību, novērtē savu darbu komandā. 	<ul style="list-style-type: none"> • Salīdzina profesijas, balstoties uz tajās veicamo darba specifiku: fizisks – garīgs darbs, darbs telpās – darbs ārā u.tml. • Pēc skolotāja doto parauga analizē informāciju par veicamā darba saturu, aprīkojumu, darbarķiem, darba vidi un darba apstākļiem dažādās profesijās. • Atlasa un vizualizē un informāciju par darba saturu dažādās nozares profesijās. • Skaidro dažādu profesiju nozīmi savā, ģimenes un kopienas dzīvē. • Skaidro sekmīgās karjeras ietekmi uz tās īstenotājiem, viņu ģimenes locekļiem, vietējo kopienu ekonomiku un sabiedrību nacionālā mērogā un saskata savu nepieciešamību iesaistīties savas kopienas dzīves uzlabošanā. • Iepazīst un izvērtē veiksmīgus paša izvēlētās nozares pārstāvju lai izdarītu 	<p>izvēlas labāko un nolemj to īsteno.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Patstāvīgi izvirza vairākus karjeras attīstības (mācīšanās) mērķus un plāno, kā tos īsteno gan vienatnē, gan grupā. • Izvirzot sev īstermiņa mērķus, izmanto gan savu, gan nozīmīgu citu cilvēku pieredzi. • Izteļojties karjeras mērķa sasniegšanas gaitu un eksperimentējot domās, veido karjeras attīstības plānu, īsteno to, izvērtē paveikto pēc paša radītiem kritērijiem un iesaka uzlabojumus. • Izzina pieejamos resursus un atrod jaunus, lai īstenu savu karjeras iecerī. • Saskaņoties ar grūtībām karjeras attīstības plāna īstenošanā, meklē atbalstu un izmanto to. • Analizē sadarbību karjerā un sabiedrībā. 	<ul style="list-style-type: none"> • Rezumēšana (secināšana) • Sadarbības prasmju novērtēšana
--	---	---	---

		<p>secinājumus par viņu sasniegumiem un īpašībām, kas nodrošinājušas panākumus.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pēc dotajiem un paša radītajiem kritērijiem salīdzina, interpretē, novērtē, savieno un grupē informāciju par karjeras iespējām. • Veido faktos par karjeras iespējas kontekstu balstītu argumentāciju, atšķir atbilstošo no neatbilstošā un svārīgo no mazāk svārīgā. • Patstāvīgi formulē tiešus, vienkāršus secinājumus par karjeras iespējām. 	<ul style="list-style-type: none"> • Uz dažādām karjeras attīstības iespējām raugās ar zinātkāri, iztēlojas nebijušus risinājumus. • Ir gatavs pieņemt nenoteiktību un jaunus izaicinājumus. • Piedāfs un aizstāv viedokli diskusijās par savām karjeras iecerēm. • Nosaka reālas karjeras konkrētiem piemēriem, analizē dažādas uzņēmējdarbības un situāciju no dažādiem skatpunktiem, 	<ul style="list-style-type: none"> • Āra nodarbības (mācību ekskursijas) • Zinojums • Darbu mape • Informācijas vizualizēšana • Jautājumi un atbildes nodarbības sākumā (beigās) • Multimediju prezentācija
9	<ul style="list-style-type: none"> • Patstāvīgi analizē savu snieguma saistību ar personiskajām īpašībām un uzvedību dažādās karjeras jomās (mācību darbs, interešu izglītība, brīvā laika aktivitātes, mājas darbi). • Atpazīst savas darbības stiprās puses un ar pieaugušā atbalstu atrod dažādus veidus, kā attīstīt savas domāšanas un uzvedības pilnveidojamās puses. • Izrina savu esošo karjeras situāciju no dažādiem skatpunktiem, 	<ul style="list-style-type: none"> • Tiecas iegūt vispusīgu un precīzu informāciju par karjeras iespējām, nosaka atsevišķus faktorus, kas traucē iegūt patiesu informāciju. • Izmanto piemērotākās digitālo tehnoloģiju sniegtās iespējas, lai atrastu un apstrādātu informāciju par karjeras iespējām. 	<ul style="list-style-type: none"> • Balstoties uz konkrētiem piemēriem, analizē dažādas uzņēmējdarbības un 	

	<p>nodarbinātības formas un to priekšrocības dažādās nozarēs un profesijās.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Atlausa, apkopo un analizē informāciju par dažādās nozarēs un profesijās nepieciešamajām zināšanām, prasmēm un personības īpašībām. • Analizē informāciju par veicamā darba saturu, aprīkojumu, darbarīkiem, darba vidi un darba apstākļiem dažādās profesijās. • Atlausa, analizē, vizualizē un strukturē informāciju par profesiju saturu dažādās nozarēs. • Analizē dažādu profesiju nozīmi savā, ģimenes un kopienas dzīvē. • Analizē, kā sekmīga atsevišķu individu karjera ietekmē pašus, viņu ģimenes locekļus, vietējo kopienu ekonomiku un sabiedrību Eiropas mērogā un pamato to, ar dažādos avotos gūtu 	<p>formulē karjeras attīstības problēmu cēloņsakarību un dažādu nosacījumu savstarpējās mijiedarbības kontekstā. Formulē kontekstā balstītus struktūrētus pienēnumus.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Izvirza karjeras attīstības mērķi, piedāvā risinājumus, izvēlas labāko un nolemj to iestenot. • Izvirza īstermiņa un ilgtermiņa karjeras attīstības (t.sk. mācīsanās) mērķus, plāno to īstenošanas solus, uzņemas atbildību par to izpildi. • Plāno savu izaugsmi mācībās un brīvā laika aktivitātēs, balstoties uz savu stipro pušu un grūtburi jomu apzināšanos. • Spriežot “atpakaļgaitā” un atrodot pretpiemiņus veido karjeras attīstības situācijas modeli un tajā pamatotu karjeras attīstības plānu. • Isteno karjeras plānu, un, ja nepieciešams, īstenošanas laikā pielāgo plānu mainīgajai situācijai, meklē citu pieeju, panēmienu. 	<ul style="list-style-type: none"> • Mutiska uzstāšanās Pašvērtējums • Piedalīšanās diskusijās (diskusija) • Rakstiska atskaitē Rezumēšana (secināšana) • Sadarbības prasmju novērtēšana
--	--	---	--

	<p>(piem., darba devēja informēšanai), rosinā klausītājus uz diskusiju.</p> <ul style="list-style-type: none"> Raksta patstāvīgij lietisko vēstuli, iesniegumu, dzīvesgaitas aprakstu (CV) un motivācijas vēstuli, arī digitālajā formā un e-vidē. Izvēlas un izmanto ar karjeras mērķu sasniegšanu saistītu saturu (dzīves apraksti, motivācijas vēstules) radīšanai un pārraidei piemērotākās digitālo tehnoloģiju sniegtās iespējas. 	<p>informāciju un statistikas datiem.</p> <ul style="list-style-type: none"> Salīdzina veiksmīgus paša izvēlētas nozares pārstāvju lai izdarītu secinājumus par viņu sasniegumiem un īpašībām, kas nodrošinājušas panākumus. Mērķtiecīgi izzina, analizē, izvērtē un savieno dažādu veida informāciju par karjeras iespējām, izprot to kontekstu. Raksturojot karjeras iespējas, atšķir faktos balstītu apgalvojumu no pieņēnuma, faktus no viedokļa, un patstāvīgi formulē pamatotus secinājumus. 	<ul style="list-style-type: none"> Izvērtē paveikto un plāno uzlabojumus turpmākajam darbam. Elastīgi un izsvērti izmanto pieejamos resursus un rod jaunus, lai īstenotu savu karjeras ieceri. Saskaroties ar grūtībām karjeras attīstības plāna īstenošanā, neatlaidīgi meklē un rod risinājumu. Veido rīcības plānu un īsteno sadarbību savu karjeras attīstības mērķu sasniegšanai. 	<ul style="list-style-type: none"> Izvērtē paveikto un plāno uzlabojumus turpmākajam darbam. Elastīgi un izsvērti izmanto pieejamos resursus un rod jaunus, lai īstenotu savu karjeras ieceri. Saskaroties ar grūtībām karjeras attīstības plāna īstenošanā, neatlaidīgi meklē un rod risinājumu. Veido rīcības plānu un īsteno sadarbību savu karjeras attīstības mērķu sasniegšanai.
12	<ul style="list-style-type: none"> Patstāvīgi un regulāri analizē un reflektē par savu snieguma saistību ar emocijām, personiskajām īpašībām un uzvedību dažādās karjeras jomās (mācību darbs, interešu izglītība, brīvā laika aktivitātes, mājas darbi), patstāvīgi rod veidus, kā attīstīt spējas pārvaldīt savu domāšanu, emocijas un uzvedību. 	<p>Gūst vispusīgu, precīzu informāciju par karjeras iespējām, izvērtē tās ticamību un analizē, kādēļ atsevišķas situācijās ticamu informāciju iegūt ir grūtības.</p> <ul style="list-style-type: none"> Mērķtiecīgi izvēlas vai pielāgo un efektīvi izmanto atbilstošas digitālās tehnoloģijas, lai atrastu un 	<ul style="list-style-type: none"> Interesējas par atklājumiem un inovācijām, proaktīvi meklē jaunas karjeras attīstības iespējas, lai, tās īstenojot, efektīvi uzlabotu savu un cielu dzīves kvalitāti. Rosina diskusijas par savām karjeras iecerēm, pauž savu viedokli, noskaidro citu viedokļus un to pamatojumu, 	<ul style="list-style-type: none"> Āra nodarības (mācību ekskursijas) Zīnojums Darbu mape Informācijas vizualizēšana Jautājumi un atbildes nodarības sākumā (beigās)

<ul style="list-style-type: none"> Raugoties uz esošo karjeras situāciju no dažādiem skatu punktiem, pamana jaunas iespējas. Mērķtiecīgi un elastīgi izmanto citu pieredzi vai attīsta savas ideju radīšanas stratēģijas, lai nonāktu pie jauniem un noderīgiem risinājumiem. Mērķtiecīgi izvēlas vai pielāgo un efektīvi izmanto atbilstošas digitālās tehnoloģijas digitālās darbu mapes veidošanā. Analizē savas priekšrocības darbam vai uzņēmējdarbībai noteiktā nozarē (profesijā) Latvijā vai ārzemēs. Pienem lēnumus, novērtējot savas vajadzības, zināšanas un intereses, patstāvīgi plāno savu ikdienu saistībā ar nākotnes karjeru. Patstāvīgi izmanto kritērijus, kas palīdz īstenot darba uzraudzīšanu un pilnveidošanu dažādās karjeras jomās, izvērtē, apkopo un turpmākā darba procesā mērķtiecīgi izmanto gūto pieredzi. Veido un prezentē tekstus karjeras mērķu sasniegšanai (piem., savu dotumu, sasniegumu, interešu, 	<ul style="list-style-type: none"> apstrādātu informāciju par karjeras iespējām. Atlasa un analizē informāciju par izglītības un darba iespējām Latvijā un ārzemēs. Atlasa un analizē informāciju par dažādās nozarēs un profesijās nepieciešamajām zināšanām, prasmēm un personības īpašībām un par darba tiesisko regulējumu, t.sk., par darba vides riska faktoriem Latvijā. Analizē informāciju par profesiju klasificēšanas iespējām, profesionālo interešu jomām un nozarēm. Raksturo valasprieku, mācību priekšmetu saturu un profesionālo interešu savstarpējo atbilstību. Raksturo vērtību realizēšanas iespējas profesionālajā darbībā. Skaidro un pamato savu skatījumu par izglītības, nodarbinātības kopsakarībām 	<ul style="list-style-type: none"> nosaka kopīgo un atšķirīgo, pauž piekrišanu vai nepiekrišanu. Patstāvīgi nosaka aktuālas karjeras attīstības vajadzības, precīzi formulē karjeras attīstības problēmu un pamato nepieciešamību to risināt. Izvirza karjeras attīstības mērķi, piedāvā vairākus risinājumus, izvērtē tos attiecībā pret mērķi, izvēlas un nolej iestenot labāko risinājumu. Regulāri un atbilstoši savām karjeras attīstības vajadzībām izvirza īstermiņa un ilgtēmiņa karjeras attīstības mērķus. Formulē kritērijus, pēc kuriem izvērtēt, vai mērķis ir sasniegts. Plāno mērķa īstenošanas soļus. Uzņemas atbildību par savu lomu solu īstenošanā un mērķu sasniegšanā. Izvirza dzīves mērķus un darbojas, lai prognozētu, patstāvīgi pieņemtu atbildīgus un izsvērtus lēmumus par savu
---	---	---

<p>vajadzību un nākotnes nodomu savstarpējās saistības atklāšanai), bagātīna tos ar specifiskiem līdzekļiem (balss toni, tēlainu valodu, precīzu un aprakstošu vārdū krājumu, neverbālajiem saziņas līdzekļiem), lai sasniegtu komunikatīvo mērķi.</p> <ul style="list-style-type: none"> Izmanto svešvalodu savu karjeras attīstības mērķu sasniegšanai starptautiskā kontekstā klātienē vai virtuālā vidē. Pastāvīgi vai pēc noteiktiem paraugiem veido profesionālajai sazinai atbilstošus rakstveida tekstu (iesniegumu, dzīvesgaitas aprakstu (CV) un motivācijas vēstulji), identificē raksturīgākās kļūdas lietisķajā sazinā. Mērķtiecīgi izvēlas vai pielāgo un efektīvi izmanto atbilstošas digitālās tehnoloģijas, lai radītu, prezentētu un pārraidītu karjeras mērķu sasniegšanai nozīmīgu saturu. 	<p>gan vietējā, gan globālā mērogā.</p> <ul style="list-style-type: none"> Izvērtē individuū, sabiedrības un vides mijiedarbību karjeras attīstības kontekstā. Salīdzina darba devēju un klientu prasības dažādos laika posmos un valstīs, un izdara secinājumus par darba tirgus, t.sk., uzņēmējdarbības, attīstības tendencēm. Mērķtiecīgi kritiski analizē karjeras iespējas, izziņot, analizējot un kritiski izvērtējot to kontekstu. Lai sasniegtu konkrētu mērķi, sintezē un interpretē informāciju par karjeras iespējām. Raksturojot karjeras iespējas, spriež no konkrētā uz vispārīgo un no vispārīgā uz konkrēto. Argumentē, pierādot izteiktā apgalvojuma ticamību un veidojot pamatotus secinājumus, pamana un novērš logiskās argumentācijas kļūdas. 	<p>nākotnes darbības jomu (karjeru), nemot vērā informāciju par izmaiņām darba tirgū un respektējot savas vajadzības un vērtības.</p> <ul style="list-style-type: none"> Patstāvīgi izstrādā karjeras attīstības plānu; Isteno to, izvēloties, lietojot un pielāgojot piemērotas problēmrisināšanas stratēģijas; elastīgi reagē uz neparedzētām izmaiņām; izvērtē paveikto un gūtos secinājumus izmanto arī citā kontekstā. Efektīvi organizē resursus, lai īstenotu savu karjeras ieceri; patstāvīgi meklē, izvērtē un atbildīgi izmanto citu idejas. Kļūdas un grūtības karjeras attīstības plāna īstenošanā izmanto kā iespēju izaugsmei. Plāno un īsteno nozīmīgu, ciempilnu verbālu, neverbālu un digitālu komunikāciju karjeras attīstības mērķu sasniegšanai. Piedāvā savas idejas, lai iedvesmotu citus īstenu viņu karjeras ieceres.
---	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> • Spēj sameklēt darbu un konkurēt darba tirgū; ir interesēts attīstīt šīs prasmes (rakstīt CV/autobiogrāfiju, meklēt informāciju par darba vakancēm, reprezentēt sevi darba intervijā u.c.)

3.7. Karjeras izglītībā izmantojamās metodes.

Metode	Prasmes
Anketēšana/aptauja	Apgūt prasmi konkrēti atbildēt uz jautājumiem, prast izteikt savu domu konkrēti un īsi Ieinteresēt audzēknī izzināt sevi, savas izglītības iespējas, darba pasaules iespējas Attīstīt prasmi kritiski domāt
Analīze	Prast objektīvi novērtēt un atšķirt savas vērtības no vispārpieņemtajām dzīves vērtībām Apgūt prasmes, lai „gribu, varu, vajag” veidotu vienotu kopumu
Brīvais raksts	Veidot prasmi brīvi izteikt rakstiski savas domas un izjūtas
Darbs ar informāciju avotiem	Prast atrast, atlasīt un izvērtēt informāciju
Darbs grupās	Apgūt iemaņas darboties komandā, plānot darbu, sadalot pienākumus
Darbs pāros	Veidot prasmes sadarboties, uzsklausīt otru, pārrunāt neskaidrības, ja nepieciešams, ievērot kompromisu
Diskusija	Mācīties izteikt mutiski savu viedokli, to pamatot, argumentēt, uzsklausīt citu domas Meklēt problēmu risinājumu
Ekskursijas	Iepazīstināt ar reālu darba vidi, karjeras iespēju daudzveidību, jaunām tehnoloģijām
Ēnu diena	Iepazīt tuvāk darba vidi. Iepazīt izvēlētās profesijas plusus un mīnusus. Veidot iemaņas rakstīt CV, motivācijas vēstules, iesniegumus
Eseja	Apgūt prasmi izteikties, pamatot savu viedokli, apgūt argumentācijas prasmes rakstiskā veidā
Individuālais darbs	Mācīties strādāt patstāvīgi
Intervija	Apgūst prasmi sarunāties: uzsklausīt sarunas biedrus, formulēt konkrētus jautājumus, atbildēt uz sarežģītiem jautājumiem, veidot lietišķu dialogu
IT tehnoloģiju izmantošana	Attīsta prasmi lietot mūsdienas tehnoloģijas informācijas iegūšanā, saglabāšanā un apkopošanā
Pārrunas/sarunas	Apgūst prasmes veidot mērķtiecīgu dialogu, noskaidrot viedokli, iegūt informāciju pārrunu ceļā, nenovirzoties no tēmas, uzdot jautājumus un atbildēt uz tiem
Pašvērtējums/pašanalīze	Veidot kompleksu savas darbības, uzskatu, spēju, interešu, rakstura novērtēšanas un analīzes prasmi
Pētījums	Apgūt prasmi strādāt ar problēmsituāciju: formulēt problēmu, veidot risinājuma plānu, izvērtēt gaidāmo rezultātu, meklēt alternatīvu risinājumu, pieņemt lēmumu, iegūt praktiskas iemaņas pētnieciskajam darbam
Portfolio/darba mape	Vākt materiālus, iegūt informāciju, to apstrādāt, krāt un veidot savu darba mapi - portfolio
Prāta vētra	Izprast, ka jebkuru neskaidru jēdzienu var izskaidrot, ja izsaka dažādus viedokļus, tos sistematizē un analizē
Prezentācija	Apgūt prasmes un iemaņas parādīt sevi un savu padarīto darbu
Prognozēšana	Mācīties paredzēt iespējamo rezultātu

Projekts	Apgūt prasmi plānot darbu, strādāt patstāvīgi, sadarboties ar citiem, iegūt un izvērtēt informāciju, saistīt teoriju ar praksi, izdarīt secinājumus, prezentēt rezultātus
Spēles (lomu situāciju, lietišķās)	Apgūt prasmi iekļauties kolektīvā, veidot saskarsmi, prast novērtēt sevi salīdzinājumā ar citiem Iejusties lomās, kas attālinātas no skolēna būtības, bet kurās viņi ikdienā var nokļūt Iemācīties modelēt dažādas problēmsituācijas
Tests	Rosināt iegūt informāciju par kādu jomu interese radīšanai
Tikšanās	Iegūt informāciju par kādu jomu intereses radīšanai
Vērošana	Apgūt iemaņas izvirzīt mērķi patstāvīgi vērot, pierakstīt, salīdzināt, izdarīt secinājumus

3.8. Karjeras izglītības īstenošanai ieteicamā literatūra

https://viaa.gov.lv/library/files/original/78532_100_KAA_Metodikas.pdf

Akmeņkalna, I., Kārkliņš, A., Kalniņa, I., (2007). Mērķtiecīga karjeras veidošana. Rīga: LUMA.

Akmeņkalna, I., Kārkliņš, A., Skutele, D. (2007). Mērķu sasniegšana. Rīga: LUMA.

Akmeņkalna, I., Skutele, D., (2007). Saskarsme. Rīga: LUMA

Amundsons, N., (2016). Aktīvā iesaistīšanās. Esība un darbība karjeras konsultēšanā. 4.izd. Rīga: VIAA. Pieejams:

http://viaa.gov.lv/library/files/original/Amundsen_book_FINAL.pdf

Baldiņš, A., Raževa, A., (2001). Klases audzinātāja darbs skolēnu personības izpētē. – Rīga: Pētergailis.

Beloraga, G., (2007). Par ko kļūt? Darba lapas par profesijām. Rīga: Zvaigzne ABC.

Boitmane, I., (2006). Personāla atlase un novērtēšana. Rīga: SIA Lietišķas informācijas dienests.

Celā uz mūžizglītību. Mūžizglītības politika Latvijā. (2007). Rīga: Latvijas Pieaugušo izglītības apvienība.

Daija, Z., Panasina, I., (2000). Veido savu karjeru pats! Grāmata patstāvīgai profesijas izvēlei. Rīga: Profesionālās karjeras izvēles centrs. Pieejams:

http://www.nva.gov.lv/karjera/docs/_51f9ff8ca00116.19265717.pdf

Daiktere, I. (2007). Mērķu izvirzīšana un sasniegšana. Mācību metodika. Rīga: SIA LUMA.

Darba likums un Darba aizsardzības likums. / Sērija: Likumi. (b.g.) – Rīga: Zvaigzne ABC. 73 Eiropas Savienības fondu darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" 8.3.5. specifiskā atbalsta mērķa "Uzlabot pieeju karjeras atbalstam izglītojamajiem vispārējās un profesionālās izglītības iestādēs" projekts Nr.8.3.5.0/16/I/001 "Karjeras atbalsts vispārējās un profesionālās izglītības iestādēs

Darba pasaules un karjeras iespēju izpēte / Ieteikumi skolotājiem, klašu audzinātājiem projektu nedēļas vadīšanai 7.–9. klasēs. (2004). Rīga: PIAA. Pieejams:

http://viaa.gov.lv/library/files/original/Darba_pasaules_un_karjeras_iespeju_ipete.pdf

Darbaspēka profesionālā mobilitāte. (2007). Rīga: LU., Pieejams:

http://www.lm.gov.lv/upload/darba_tirgus/darba_tirgus/petijumi/darbaspeku_profesionala_mobilitate.pdf

- Darba tirgus īstermiņa prognozēšana. (2019). Pieejams:
<http://www.nva.gov.lv/index.php?cid=6&mid=465>
- Dektere, N., Dorofjeva, S., Vagele, A., Zavjalova, G., (2008). Interesantas idejas klases audzinātājam. Rīga: RaKa.
- Dektere, N., Dorofjeva, S., Vagele, A., Zavjalova, G.,(2008). Mūsdienīga skolēna portfolio. Rīga: RaKa.
- Dokumenti un statistika. (2019). Pieejams: <http://www.nva.gov.lv/index.php?cid=6>
- Drošas un atbilstošas darba videsizveide cilvēkiem ar invaliditāti kasgrāmata. (2006) Rīga: Invalīdu un viņu draugu apvienība „Apeirons”.
- Dubkēvičs, L. (2006). Saskarsme audzēkniem. Rīga: Jumava.
- Es. Sabiedrība. Valsts. Rokasgrāmata pasniedzējiem pilsoniskajā izglītībā. (1999). Rīga: Latvijas Pieaugušo izglītības apvienība „Impresio”.
- Eiropas Savienības nodarbinātības politika, darba tirgus un dzimumu līdztiesības jautājumi. 1., 2.daļa. (2005). Rīga: Labklājības ministrija, ULMA.
- EMKAMPT karjeras atbalsta glosārijs. (2013). Rīga. Pieejams:
http://viaa.gov.lv/files/news/727/glossary_web_emkapt.pdf
- Iepazīsti sevi! Psiholoģiskie testi. (1997). Sast. F.Kvīna-Šica. Rīga: Zvaigzne ABC.
- Izglītība pēc 9. klases. (2005). Rīga: V/A PIAA, Profesionālās orientācijas informācijas centrs.
- Izglītība pēc 12. klases. (2005). Rīga: V/A PIAA, Profesionālās orientācijas informācijas centrs.
- Jaunieši pārmaiņu sabiedrībās. Diskusiju ceļvedis. (2002). Rīga: UNICEF.
- Kalme, A., Kāds es esmu? Pašizziņas testi. (B.g.). Rīga: Zvaigzne ABC.
- Karjeras atbalsta sistēma Latvijā. (2012). VIAA. Pieejams:
http://viaa.gov.lv/files/news/727/guidance_system_lv.pdf
- Karjeras atbalsta pasākumi riska grupu jauniešiem – caur mācīšanos uz darbu. (2010). VIAA. Pieejams:
VIAA. Pieejams:
http://viaa.gov.lv/files/news/727/karjeras_atbalsta_pasakumi_2010.pdf
- Karjeras attīstības atbalsts. Rokasgrāmata politikas veidotājiem. (2007). Rīga: VIAA Virtuālā karjeras konsultantu platforma. Jaunatnes karjeras servisa attīstības projekts. Pieejams: <http://www.careercenteronline.org/>
- Metodiskie materiāli klašu audzinātājiem Rīga: PIAP aģentūra. Pieejams:
http://viaa.gov.lv/lat/karjeras_atbalsts/euroguidance_sadala/klasu_audzinatajiem/
- Karjeras izglītība profesionālās vidējās iestādēs. Darba burtnīca. (2006). Rīga: PIAA. Pieejams: http://viaa.gov.lv/files/news/722/prof_karjeras_izgl_burtniica.pdf
- Karjeras izglītība profesionālās vidējās iestādēs. Skolotāja rokasgrāmata. (2006). Rīga: PIAA. Pieejams:
http://viaa.gov.lv/files/news/722/karjeras_izgl_9_klasee_2006.pdf
- Karjeras izglītība skolā. Pieredze 2009 (2010). Rīga: VIAA. Pieejams:
http://viaa.gov.lv/files/news/727/karjeras_izgliitiiba_skolaa_2010.pdf
- Karjeras izglītība 7. klasē. Metodiski ieteikumi. (2006). Rīga: PIAA. Pieejams:
http://viaa.gov.lv/files/news/722/karjeras_izgliitiiba_7_klase_metodika_2006.pdf
- Karjeras izglītība 7.-9. klasei. Skolotāja rokasgrāmata. (2006). Rīga: PIAA. Pieejams: http://viaa.gov.lv/files/news/722/karjeras_izgl_7_9_klaseee.pdf
- 74 Eiropas Savienības fondu darbības programmas “Izaugsme un nodarbinātība”
8.3.5. specifiskā atbalsta mērķa "Uzlabot pieeju karjeras atbalstam izglītojamajiem vispārējās un profesionālās izglītības iestādēs" projekts

Nr.8.3.5.0/16/I/001 "Karjeras atbalsts vispārējās un profesionālās izglītības iestādēs

Karjeras izglītība 8. klasē. Metodiski ieteikumi. (2006). Rīga: PIAA. Pieejams:
http://viaa.gov.lv/files/news/722/karjeras_izgl_8_klasee.pdf

Karjeras izglītība 9. klasē. Metodiski ieteikumi. (2006). Rīga: PIAA. Pieejams:
http://viaa.gov.lv/files/news/722/karjeras_izgl_9_klasee_2006.pdf

Karjeras izglītības mērķi pamatskolā / Ieteikumi skolotājiem, klašu audzinātājiem pamatskolas skolēnu zināšanu, prasmju un iemānu veidošanai starp priekšmetu tēmā. (2004). Rīga: PIAA, PIAC. Pieejams:
http://viaa.gov.lv/library/files/original/Karjeras_izglitibas_merkis_psk.pdf

Karjeras konsultēšanas metodes. (2009). Rīga: VIAA. Pieejams:
http://viaa.gov.lv/files/news/727/karjeras_kons_metodes.pdf

Karjeras vadības prasmes mācību priekšmetu standartu saturā. (2016). VIAA. Pieejams:
http://viaa.gov.lv/library/files/original/38233_Karjeras_vadibas_buklets.pdf

Karjeras Ziņas. Rīga: VIAA Karjeras atbalsta departamenta ziņu izdevums. Pieejams:
http://viaa.gov.lv/lat/karjeras_atbalsts/euroguidance_sadala/kad_zinu_izdevumi/

Ko darīt pēc 9. klases? (2003). Rīga: LR IZM.

Lemešonoka, I., (2017). Skolēna karjeras vadības prasmju veidošanās vispārizglītojošās skolas pedagoģiskajā procesā. Promocijas darbs. Rīga: Latvijas Universitāte.

Mans bērns izvēlas karjeru. (2010). VIAA. Pieejams:

http://viaa.gov.lv/files/news/727/mans_berns_izvelas_karjeru_web.pdf

Mūža ilgumā pieejamu karjeras attīstības atbalsta pakalpojumu uzlabošana.

Improving lifelong guidance policies and systems. Neoficiāls Eiropas vienoto uzziņas materiālu tulkojums. (2006). Rīga: PIAA.

Nodarbinātība. (B.g.). Rīga: Invalīdu un viņu draugu apvienība „Apeirons”.

Nodarbinātības valsts aģentūras pētījumi. (2019). Pieejams:

<http://www.nva.gov.lv/index.php?cid=6&mid=95>

Par darba aizsardzības jautājumiem, uzsākot darba gaitas. (2011). Rīga: Rīgas Stradiņa universitātes Darba drošības un vides veselības institūts. Pieejams:

http://www.lm.gov.lv/upload/jauniesiem2/atg_uzsak_darb.pdf

Profesiju aprakstu katalogs. (2007). 1.sēj. Rīga: PKIVA. Pieejams:

http://www.nva.gov.lv/karjera/docs/profesiju_aprakstu_katalogs_A4.pdf

Profesiju definīciju katalogs. (2007). Rīga: PKIVA. Pieejams:

<http://jvmv.lv/f/uploads/profesiju-aprakstu-katalogs-A5.pdf>

Profesiju klasifikators. (2006). Rīga: Latvijas Vēstnesis. Pieejams:

http://www.lm.gov.lv/lv/index.php?option=com_content&view=article&id=801_54

Saltana, R. Dž., (2011). Karjeras vadības prasmes – vērtēšana kā mācību procesa daļa.

Skutele, D., Akmeņkalna, I., (2007). Saskaņme. Mācību metodika. Rīga: SIA LUMA.

Stabiņš, J., Pupiņš, M., (2008). Ieteikumi karjeras veidošanai. / Mācību līdzeklis sociālajās zinātnēs. Rīga: RaKa.

Starptautiskā karjeras atbalsta metodikas rokasgrāmata darbam ar grupu. (2012). 2.izd., VIAA. Pieejams:

http://viaa.gov.lv/files/news/727/viaa_naviguide_interactive.pdf

Templiers, R., (2007). Veiksmīgas karjeras likumi. Rīga: Zvaigzne ABC.

Topošā darbinieka rokasgrāmata. (2011)., Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība. Pieejams:

http://www.lm.gov.lv/upload/aktualitates/null/atbalsts_jaunajiem_uznemejiem.pdf

Veiksmes kods. Latviešu uzņēmēju veiksmes stāsti un atziņas. Rīga: LIAA, ZINIS.

Pieejams: http://www.liaa.gov.lv/files/liaa/attachments/28_veiksmes_kods.pdf

Veiksmīgas karjeras anatomija. (2009). Rīga: Lietišķās informācijas dienests.

3.9. Interneta resursi ar paskaidrojumiem darbam ar skolēniem

Interneta resurss	Paskaidrojums
www.niid.lv	Izglītības programmu un kursu meklētājs, e-konsultācijas un cita aktuāla informācija par izglītības iespējām Latvijā
www.profesijupasaule.lv	Profesiju apraksti, intervijas ar speciālistiem, video materiāli u.c.
www.fonds.lv www.vitolufonds.lv	Mecenātu stipendijas studijām Latvijā
www.sza.gov.lv	Informācija par studiju un studējošo kredītiem no valsts budžeta līdzekļiem
www.svr.aic.lv	Studiju virzienu reģistrs
www.latvijaskvalifikacijas.lv	Informācija par Latvijas ietvarstruktūrā iekļautajām izglītības kvalifikācijām
www.izm.gov.lv	Informācija par Latvijas izglītības sistēmu un tās aktualitātēm
www.viaa.gov.lv	Sadaļa „Karjeras atbalsts”, kurā atrodami dažādi materiāli un informācija par aktualitātēm karjeras atbalstā.
www.profolio.lv	Virtuāls portfolio, testi
www.parprof.lv	1.-6.klašu skolēniem izveidota spēle „Kļūšu par profesionāli!”

Pedagogs – karjeras konsultants

Santa Čeirāne

SASKANOTS

Daugavpils Saskaņas pamatskolas
direktore

J. Vucēna

2023.gada 4.septembrī